

Uchwała Nr 157-1567/O/2009
Komisji Heraldycznej
z dnia 26 czerwca 2009 r.
w sprawie projektów herbu, flagi, banneru, flagi stolikowej i pieczęci
Gminy Gręboszów

Działając na podstawie art. 2a ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 31, poz. 130, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126 i z 2000 r. Nr 12, poz. 136) Komisja Heraldyczna postanawia:

§ 1

Wyrazić negatywną opinię w sprawie projektów herbu, flagi, banneru, flagi stolikowej i pieczęci.

§ 2

Uzasadnienie opinii, o której mowa w § 1 zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Przekazać uchwałę ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej do stosownego wykorzystania.

Przewodniczący
Komisji Heraldycznej

Paweł DUDZIŃSKI

**Opinia o projektach herbu, flagi, banneru, flagi stolikowej i pieczęci Gminy
Gręboszów**

Komisja Heraldyczna opiniuje negatywnie projekty herbu, flagi, banneru, flagi stolikowej i pieczęci gminy Gręboszów jako niezgodne z wymogami art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 31, poz. 130 ze zm.).

Koncepcja projektu herbu odwołuje się do tradycji własnościowej (godło herbu rycerskiego Nieczuja) oraz współczesnych cech fizjograficznych (dwa pasy faliste srebrne i drzewo wierzbowe). Jeżeli jedynym elementem wywiedzionym z przeszłości, pozwalającym na uznanie zgodności projektu z wymogami ustawowymi, ma być odwołanie się do herbu rodowego właścicieli jednego z majątków leżących na obszarze współczesnej gminy, należy dołożyć wszelkich starań – w pierwszym rzędzie – by poprawnie zidentyfikować dawnych właścicieli. Po drugie i nie mniej istotne, należy ustalić i przekonująco uzasadnić pierwszeństwo – w omawianym przypadku – Nieczujów, przed innymi posiadaczami innych herbów. Niestety, w opiniowanym projekcie nie wykonano należycie obu wspomnianych zadań. Uzasadnienie jest obszerne, stanowi jednak zbiór przypadkowych faktów, niepełnych informacji, a także pomyłek.

Zdaniem wnioskodawcy (s. 9 opracowania historycznego) „jest pewne, że od końca XIII w. Gręboszów pozostawał w rękach przedstawicieli rodu pieczętującego się herbem Nieczuja”. Przekonanie to jest całkiem fałszywe, bowiem poczynając od Włóścieja żyjącego w XIII w. mamy do czynienia z własnością rodu Połukozów, co dokumentują zabytki sfragistyczne z XIV w. Do tego rodu należał Sięgniew syn Włóścieja podkanclerzy krakowski w I poł. XIV w. W obrębie rozległego majątku gręboszowskiego, gdzie znajdował się kościół parafialny Półkozice lokowali Wolę Gręboszowską. Witek dziedzic Gręboszowa i Woli Gręboszowskiej z 1372 r. nie był „zapewne z rodu Nieczujów”, a z rodu Półkoziców (ZDM, t.1, nr 140). Dokument zachowany w oryginale opieczętowany jest jego pieczęcią, przez wydawcę błędnie odczytaną jako (prawdopodobnie) z herbem Wieniawa. Dopiero Długosz wzmiankuje jako dziedzica Gręboszowa nieznanego z imienia rycerza herbu Nieczuja. Odwołując się do tradycji własnościowej nie można dokonywać wyborów przypadkowych. Lokalne znaczenie Półkoziców jest niepodważalne i to nie tylko w przypadku gminy

Gręboszów, ale całej jej okolicy. W niedalekim sąsiedztwie Gręboszowa znajdują się takie „gniazdowe” dobra Półkoziców jak: Stróżyska, Przenyków (z którego pochodził biskup krakowski Paweł), Olesno, Bolesław, Dąbrowa itp. Chodzi o wyjątkowo zwarte osadnictwo Półkoziców na obszarze między Wiślicą a Dąbrową Tarnowską. Niektóre parafie (np. Dąbrowa tarnowska, Olesno, Bolesław) niemal w całości należały do przedstawicieli tego rodu. Chodzi – w całości – o gniazdo całego rodu Połukoza. Niemal każda małopolska rodzina tego herbu posiadała część swego majątku w omawianym rejonie.

Komisja Heraldyczna uważa także za niewłaściwe umieszczanie pasa falistego (lub pasów) przez środek tarczy. Stanowi to w istocie próbę zastosowania określonej drogi podziału tarczy na dwa pola. Komisja Heraldyczna uznaje dzielenia pola tarczy za zabieg niezgodny z polską tradycją heraldyczną i – poza uzasadnionymi historycznie przypadkami – negatywnie ustosunkowuje się do projektów herbów samorządowych stosując ten zabieg.

W konsekwencji negatywnej opinii o projekcie herbu Komisja Heraldyczna opiniuje również negatywnie projekty flagi, flagi stolikowej, banneru i pieczęci gminy Gręboszów, ponieważ zostały opracowane na podstawie negatywnie zaopiniowanego herbu.

Paweł Dudziński
Przewodniczący
Komisji Heraldycznej
Paweł DUDZIŃSKI